

Plus Reportage

Opening 'Hotel Buitenlucht' als protest tegen sluiting daklozenopvang

In het Vondelpark vond maandag de quasifeestelijke opening van 'Hotel Buitenlucht' plaats. Het hotel biedt plek voor daklozen die vanaf 2 juni weer op straat terechtkomen, omdat de coronanoodopvang die dag sluit.

Verena Verhoeven 31 mei 2021, 15:24

Het Parool Dij. Overveen

Gasten arriveren bij de balie van Hotel Buitenlucht. BEELD DINGENA MOL

Sinds de tweede lockdown in december, konden Amsterdamse dak- en thuislozen bij een noodopvang terecht. Ook mensen die normaal geen recht hebben op een plek in de opvang, waren sindsdien welkom in verschillende hotels en in de opvanglocatie aan de Transformatorweg.

Hoewel de noodopvang meerdere keren verlengd werd, was van het begin af aan bekend dat deze zou sluiten wanneer het eind van de lockdown in zicht kwam. Op 2 juni is het dus zover. Dan moeten tweehonderd Amsterdamse daklozen hun slaapplek weer elders zoeken. Tot ongenoegen van de Straatalliantie.

Nadenken over toekomst

“We vinden dat mensen niet tegen hun wil in buiten moeten slapen,” vertelt Straatalliantiewoordvoerder Dennis Lahey. De alliantie bestaat uit de Belangenvereniging Druggebruikers MDHG, de Daklozenvakbond en Bureau Straatjurist. Samen komen zij op voor dak- en thuislozen in Amsterdam. Zo pleiten ze al langer voor een algemeen recht op tijdelijke opvang.

Dak- en thuislozen die vanaf 2 juni niet meer zeker zijn van een slaapplek zijn onder anderen zogenoemde ‘zelfredzame mensen’ en arbeidsmigranten zonder werk. Lahey: “Ik zeg niet dat alle daklozen die waar dan ook vandaan komen hier een woning moeten krijgen. Maar na wat rust in de opvang kan door middel van een goed gesprek gekeken worden waar hun beste kansen liggen. Als die beste kans in Polen ligt, moet je samen kijken hoe diegene daar komt.”

Coronacrisis

De coronacrisis heeft voor een stijging van dak- en thuislozen gezorgd. Lahey: “Je wordt niet dakloos op de dag dat je je baan verliest, maar we beginnen nu echt het effect te merken.” Een van de Amsterdammers die door de pandemie dakloos raakte, is Istok Ihtijarevic (31). De basketbalcoach had zeven jaar lang een succesvolle online onderneming voor videoanalyses van sportwedstrijden. Maar in december was Ihtijarevic inmiddels een groot deel van zijn inkomsten kwijt, waardoor hij zijn woning in De Pijp niet meer kon betalen. De afgelopen drie maanden sliep hij in de opvang.

“Ik ben een grenzeloze positivo en ik durf te praten. Door die instelling heb ik komende maand een baantje bij een smoothiemaker kunnen regelen, waardoor ik vanaf 2 juni tijdelijk in een hotel kan slapen. Maar ik heb in de afgelopen drie maanden veel mensen leren kennen die meer hulp nodig hebben om wat op te bouwen. Uitzendbureaus hebben genoeg vacatures en er zijn genoeg mensen op straat die willen werken. Daar gaat duidelijk iets mis.” Ihtijarevic ziet een tijdelijke opvang voor iedereen als startpunt. “Je cv mailen of een formulier invullen gaat echt makkelijker vanuit een opvang, dan wanneer je buiten slaapt.”

Hotel Buitenlucht

Buiten slapen is precies wat er gebeurt in Hotel Buitenlucht. Niet geheel aantrekkelijk, maar de ironische brochure die tijdens de actie wordt uitgedeeld, weet het goed te verkopen. ‘U krijgt een gratis slaapplek toegewezen, waarbij u alleen bij onverwachte controles van politie of handhaving hoeft te betalen. En dat voor slechts 159 euro per keer.’

Verschillende medewerkers verkleed als piccolo brengen de aanwezigen naar hun 'hotelkamer' in het Vondelpark: het gras, een bankje of een struik. Wanneer de gast gebruik wil maken van 'extra services' kan de piccolo automatisch een strafbeschikking sturen, zo valt te lezen in de brochure. Zo kost het 159 euro om de 'natuurlijk behoefte' te doen. Na een onaantrekkelijke prijzenopsomming, sluit de brochure vrolijk af: 'Wij wensen u een prettig verblijf!'

Een gast van Hotel Buitenlucht krijgt uitleg over haar 'hotelkamer'. BEELD DINGENA MOL

Reactie gemeente Amsterdam

Wethouder Simone Kukenheim (onder andere Zorg) laat na vragen weten dat de financiering van de extra noodopvang werd gedekt vanuit het Rijk en dat de gemeente Amsterdam hier geen middelen voor heeft. 'Noodopvang betekent ook echt: een tijdelijke noodoplossing. We volgen de richtlijn van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport die zegt dat de extra noodopvang vanwege het versoepelen van de coronamaatregelen nu wordt afgebouwd,' schrijft Kukenheim in een reactie.

De wethouder geeft aan dat als de gemeente 'ongelimiteerde middelen' had, ze de opvang anders vorm had gegeven. 'De noodopvang is op dit moment een gratis bed, zonder zorg. We willen met mensen in gesprek om hen te helpen de volgende stap te maken. Soms is het belangrijk dat daar ook tijdelijk een dak bij wordt georganiseerd.'

Kwetsbare Amsterdammers die daar recht op hebben, worden ook na afbouw van de noodopvang opvangen. 'Zelfredzame Amsterdammers worden verwezen naar de Regenbooggroep en het passantenpension. Bij mensen die geen recht hebben op Wmo-opvang (Wet maatschappelijke ondersteuning, red.), wordt zoveel als mogelijk ingezet op oplossingen als repatriëring naar de gemeente of het land van herkomst. Ongedocumenteerden worden doorverwezen naar het Loket Ongedocumenteerden Amsterdam.'

'Het grote probleem van dakloosheid' moet volgens de wethouder landelijk aangepakt worden. 'We zijn hierover in gesprek met betrokken partijen en Den Haag.'